

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ – ВАРНА
ФИНАНСОВО-СЧЕТОВОДЕН ФАКУЛТЕТ
КАТЕДРА „ПРАВНИ НАУКИ“

Приета от ФС (протокол №/ дата):

УТВЪРЖДАВАМ:

Приета от КС (протокол №/ дата):

Декан:

(доц.д-р Хр.Благойчева)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: „ТРУДОВО И ОСИГУРИТЕЛНО ПРАВО“

ЗА СПЕЦ: „СЧЕТОВОДСТВО И ОДИТ“; ОКС „бакалавър“ – дистанционно обучение

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 3; СЕМЕСТЪР: 5

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 180 ч.; в т.ч. аудиторна 9 ч.

КРЕДИТИ: 6

РАБОТЕН ЕЗИК: български

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	9
В т.ч.:	
• ЛЕКЦИИ	6
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	3
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	171
В т.ч.:	
• ЗАДЪЛЖИТЕЛНИ КОНСУЛТАЦИИ	5
• САМОПОДГОТОВКА	166

Изготвили програмата:

1.

(Доц.д-р Андрияна Андреева)

2.

(Доц.д-р Галина Йолова)

Ръководител катедра:

„Правни науки“

(Доц.д-р Андрияна Андреева)

I. АНОТАЦИЯ

Дисциплината „Трудово и осигурително право“ е предназначена за обучение на студентите от ОКС „Бакалавър“, специалност „Съдебна администрация“.

В нея са включени базисни за трудовото и осигурително законодателство теми, които разглеждат отделни основни правни институти и съответните правни отношения. Ключовите теми в дисциплината са свързани с трудовото правоотношение, трудовия договор, работното време, почивките и отпуските, трудовата дисциплина; прекратяването на трудовите правоотношения, осигурителните правоотношения и техните субекти, осигурените социални рискове, осигурителните вноски и осигурителния доход, осигурителните обезщетения, пенсионно и здравно осигуряване.

С преподавания материал се цели студентите да получат актуални и стабилни знания в областта на трудовото и осигурително законодателство, реално и изключително необходими в бъдещата им практика.

Лекционният курс е изцяло разработен в съответствие с динамиката на променящото се законодателство и в този смисъл предоставя актуална информация за нормативната уредба, като същевременно предлага и научен анализ на утвърдени за двата отрасъла теоретични постановки.

Очакваните резултати от изучаването на дисциплината „Трудово и осигурително право“ от студентите, могат да се обобщят в следните параметри: придобиване на познания за базисните институти на трудовото и осигурителното законодателство и разбиране на тяхната същност; реално приложение на придобитите правни знания посредством практическото им транспортиране в специализираните икономически дисциплини; формиране на умение за боравене със специализирани правни актове /КТ, КСО и др., както и подзаконова нормативна уредба/, надграждане на правните знания, придобити в дисциплината Основи на правото и обвързването им с правната теория и законодателство, развитие на умения за тълкуване и прилагане в практика на актуалната нормативната уредба.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

№. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ
1	Тема първа ПРЕДМЕТ НА ТРУДОВОТО ПРАВО. МЕТОД НА ПРАВНО РЕГУЛИРАНЕ. ИЗТОЧНИЦИ НА ТРУДОВОТО ПРАВО. ТРУДОВО ПРАВООТНОШЕНИЕ.
1.1	Предмет, метод, източници на трудовото право.
1.2	Трудово правоотношение
2	Тема втора ТРУДОВ ДОГОВОР
2.1	Обща характеристика. Сключване на договора.
2.2	Съдържание на трудовия договор.
2.3	Видове трудови договори.
3	Тема трета РАБОТНО ВРЕМЕ. ПОЧИВКИ. ОТПУСКИ
3.1	Понятие за работно време . Видове работно време.
3.2	Същност на почивките и видове почивки.
3.3	Същност на отпуските и видове отпуски.
4	Тема четвърта. ТРУДОВО ВЪЗНАГРАЖДЕНИЕ.

4.1	Обща характеристика
4.2	Допълнителни и други трудови възнаграждения
5	Тема пета. ТРУДОВА ДИСЦИПЛИНА И ДИСЦИПЛИНАРНА ОТГОВОРНОСТ.
5.1	Понятието трудова дисциплина
5.2	Понятие за дисциплинарна отговорност. Нарушение на трудовата дисциплина. Видове нарушения
5.3	Дисциплинарни наказания- видове и ред за налагане.
6	Тема шеста ИМУЩЕСТВЕНА ОТГОВОРНОСТ НА СТРАНИТЕ ПО ТРУДОВОТО ПРАВООТНОШЕНИЕ.
6.1	Имуществена отговорност на работодател
6.2	Имуществена отговорност на работника или служителя
7	Тема седма ПРЕКРАТЯВАНЕ НА ТРУДОВИТЕ ПРАВООТНОШЕНИЯ.
7.1	Обща характеристика
7.2	Видове прекратяване
8	Тема осма ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ОСИГУРИТЕЛНОТО ПРАВО. ОСИГУРИТЕЛНИ ПРАВООТНОШЕНИЯ
8.1	Понятие и видове обществено осигуряване. Осигурителна система. Предмет, метод и източници на осигурителното право.
8.2	Осигурителни правоотношения – понятие, елементи и видове осигурителни правоотношения
9	Тема девета ОСИГУРЕНИ ЛИЦА. ОСИГУРИТЕЛИ. ОСИГУРИТЕЛНИ ОРГАНИ.
9.1	Осигурени лица – понятие и видове.
9.2	Осигурители – понятие и видове. Осигурителни органи.
10	Тема десета ОСИГУРЕНИ СОЦИАЛНИ РИСКОВЕ
10.1	Осигурен социален риск- същност и характеристики. Осигурителен случай
10.2	Видове осигурителни социални рискове.
11	Тема единадесета ОСИГУРИТЕЛНИ ВНОСКИ. ОСИГУРИТЕЛЕН ДОХОД. ОСИГУРИТЕЛЕН СТАЖ
11.1	Осигурителните вноски- понятие и белези на осигурителните вноски. Разпределение, срокове и ред за внасяне на осигурителните вноски.
11.2	Осигурителен доход – понятие, същност, осигурителноправно значение. Минимален и максимален размер на осигурителния доход.
11.3	Осигурителен стаж - понятие и видове осигурителен стаж. Изчисляване и доказване на осигурителен стаж.
12	Тема дванадесета КРАТКОСРОЧНО ОСИГУРЯВАНЕ
12.1	Обща характеристика на краткосрочното осигуряване. Същност и белези на осигурителните обезщетения
12.2	Видове осигурителни обезщетения
13	Тема тринадесета ПЕНСИОННО ОСИГУРЯВАНЕ. ВИДОВЕ ПЕНСИИ. ПЕНСИОННО ПРОИЗВОДСТВО
13.1	Пенсионно осигуряване – същност, стълбове на пенсионната система.
13.2	Пенсия – понятие, общи правила за пенсиите. Отделни видове пенсии
13.3	Пенсионното производство - същност и етапи. Ред за отпускане и изменение на пенсията.
14	Тема четиринадесета ДОПЪЛНИТЕЛНО ЗАДЪЛЖИТЕЛНО И ДОПЪЛНИТЕЛНО ДОБРОВОЛНО ПЕНСИОННО ОСИГУРЯВАНЕ

14. 1	Допълнително задължително пенсионно осигуряване
14. 2	Допълнително доброволно пенсионно осигуряване
15	Тема петнадесета ЗДРАВНО ОСИГУРЯВАНЕ.ЗАДЪЛЖИТЕЛНО ЗДРАВНО ОСИГУРЯВАНЕ. ДОБРОВОЛНО ЗДРАВНО ОСИГУРЯВАНЕ
15. 1	Обща характеристика на здравното осигуряване – понятие,видове, източници. Задължително здравно осигуряване - осигурени лица, осигурители, изпълнители на медицинска помощ и съсловни организации.
15. 2	Осигурени социални рискове по задължителното здравноосигуряване. Здравноосигурителни вноски - същност и ред за внасяне.
15. 3	Механизъм за провеждане на задължителното здравно осигуряване.
15. 4	Доброволно здравно осигуряване

III. МЕТОДИ НА ПОДГОТОВКА И ПРОВЕЖДАНЕ НА ОБУЧЕНИЕ¹

Основните учебни ресурси за подготовка са електронни учебни материали, нормативни актове, хипер връзки за ползване на сайтове на НОИ и Инспекцията по труда, казуси и тестови въпроси, които са разработени и се прилагат след всяка теоретична единица. Методите на обучение включват: определяне на разписание и времеви диапазон за достъп между преподавателя и студентите, възможност за решаване на тестове за самоподготовка, използване на изготвени от екипа база данни и учебни ресурси, които свободно могат да се ползват от аудиторията по електронен път. Прилага се и метода чрез избор на отговор, като се предоставя възможност на студентите да задават въпроси до титуляря, който предоставя отговор на всички студенти. По пътя на интернет линкове се осигурява достъп до онлайн правни речници, литература и съдебна практика, чрез които студентите могат да получават непосредствена информация, необходима за тяхната подготовка.

IV. ФОРМИ НА КОНТРОЛ

№ по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриален (текущ) контрол		
1.1	Тест	1	40
1.2.	Работа с нормативни актове	5	30
1.2	Решаване на казуси	5	30
Общо за семестриален контрол:		11	100
2.	Сесиен (краен) контрол		
2.1.	Изпит (присъствен тест)	1	71
Общо за сесиен контрол:		12	71
Общо за всички форми на контрол:		12	171

V. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА:

1. Електронни учебни материали по дисциплината „Трудово и осигурително право“, качени в платформата за дистанционно обучение на ИУ – Варна.

ДОПЪЛНИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА:

1. АНДРЕЕВА, А., ЙОЛОВА, Г. Трудово и осигурително право. В., 2014

¹ Методите за подготовка и провеждане на обучение се представят в съответствие с утвърдената Инструкция за разработване на учебна програма за дисциплина в дистанционна форма на обучение на Икономически университет – Варна.

2. МРЪЧКОВ, В. Осигурително право, С., Сиби, 2019
3. МРЪЧКОВ, В. Трудово право, София : Сиби, 2018
4. МРЪЧКОВ, В., ВАСИЛЕВ, А., ШОТЛЕКОВ, И., МИНГОВ, Е., Коментар на Кодекса за задължително обществено осигуряване, ИК "Труд и право", С., 2000.
5. СРЕДКОВА, Кр., Осигурително право, Пето преработено и допълнено издание, София : Сиби, 2016
6. АНДРЕЕВА, А., ЙОЛОВА, Г. Юридическа отговорност и контрол за спазване на трудовото и осигурително законодателство, В., 2010
7. АНДРЕЕВА, А., ЙОЛОВА, Г. Андреева, А., Йолова, Г. Трудовоправни и осигурителноправни аспекти на безработицата в България. Варна: Славена, 2011
8. АНДРЕЕВА, А., ЙОЛОВА, Г. Правен режим на почивките и отпуските : Теоретични и практически аспекти. Варна : Наука и икономика, 2018
9. АНДРЕЕВА, А., ЙОЛОВА, Г. Административнонаказателна отговорност за нарушения на трудовото и осигурително законодателство – Годишник на ИУ-Варна, том 80/2008
10. АНДРЕЕВА, А., ЙОЛОВА, Г. Наказателноправна защита на трудовите и осигурителни правоотношения – Известия на ИУ-Варна, бр.3/2008г.
11. ЙОЛОВА, Г. Осигурителен стаж и сродни институти при признаване на някои видове обезпечения – бр.3/2015 „Известия на ИУ – Варна
12. РАЧЕВ, Р., АНДРЕЕВА, А., ЙОЛОВА, Г. Актуални правни аспекти на трудовите договори и свързаните с тях правни институти, В, Наука и икономика, 2017
13. АНДРЕЕВА, А., ЙОЛОВА, Г. Отпуск при временна неработоспособност – специфики, реализация и осигурително обезпечаване. Диалог : Електронно списание на СА "Д. А. Ценов" - Свищов , 2018,
14. АНДРЕЕВА, А. Субективните права на почивка и отпуск в българското трудово право - еволюция и тенденции. Ролята на правото в съвременната икономика: Сборник с доклади от национална научна кръгла маса, 3 ноември 2017, Варна: Наука и икономика, 2017

15. АНДРЕЕВА, А. Институтът на почивка в българското трудово право - традиция и съвремие. Известия на Съюза на учените - Варна. Сер. Хуманитарни науки, 2017, 1
16. АНДРЕЕВА, А. Трудовият договор - традиции и тенденции в променяща се икономическа среда. // Икономиката в променящия се свят: национални, регионални и глобални измерения : Сб. докл. от междунар. науч. конф. : Т. 1. - Варна : Унив. изд. Наука и икономика, 2015
17. Андреева, А. Новите видове трудови договори- актуална форма на заетост. Проблеми на законодателството и правоприлагането, свързани с развитието на бизнеса в Република България, София: УНСС, 1, 2015, 106-112.
18. Андреева, А., Данев, В. Прекратяване на безсрочен трудов договор - проблематика, перспективи и тенденции в условията на съвременна пазарна икономика. Ролята на правото в съвременната икономика: Сборник с доклади от национална научна кръгла маса, 3 ноември 2017, Варна : Наука и икономика, 2017, 326 - 339.
19. Андреева, А. Субективното право на трудово възнаграждение - традиции и актуални законодателни решения. Известия Сп. Икономически университет - Варна, Варна : Наука и икономика, 62, 2018, 1, 23 - 39.
20. Андреева, А., Йолова, Г. Институтът на извънредния труд в българското трудово право – традиции и необходимост от промени в съвременна среда. Правото и бизнесът в съвременното общество: Сборник с доклади от 2-ра Национална научна конференция, 8 ноември 2019, Варна: Наука и икономика , 2019, 300 - 313
21. ЙОЛОВА, Г. Отпуски и обезщетенията, свързани с риска майчинство – процедурни и осигурителноправни аспекти. Известия на Съюза на учените - Варна. Сер. Хуманитарни науки, Варна : Съюз на учените - Варна, 2017
22. ЙОЛОВА, Г. Обемът и достъпът до медицинска помощ - тенденции и особености на недискриминационно прилагане. Защита срещу дискриминацията: Правна уредба, проблеми и тенденции : Сборник с доклади от национална научна конференция на ИУ - Варна, 8 юни 2018, Варна : СТЕНО, 2018

23. ЙОЛОВА, Г. Специфики в заплащането на медицински дейности и услуги по задължителното здравно осигуряване. Правото и бизнесът в съвременното общество : Сборник с доклади от 2-ра Национална научна конференция, 8 ноември 2019, Варна : Наука и икономика, 2019

24. Andreeva, A., Yolova, G. The Challenges of the Fourth Industrial Revolution Faced by the Labour Market: European and National Processes and Trends. Международни клъстерни политики : Българо-китайски форум : Сборник с доклади от международна конференция, Варна : Наука и икономика, 2019, 178 -188.

25. Andreeva, A., Yolova, G. The Right to Work in a Digital Society: Evolution and Trends. Международни клъстерни политики : Българо-китайски форум : Сборник с доклади от международна конференция, Варна : Наука и икономика, 2019, 123 - 134.